

DAHEIM BETREUT

DAHEIM BETREUT AWARD 2025:

Номинирайте вашите лични
асистенти до 31 декември 2024 г.

*Zuhause ist's
am schönsten.*
www.daheimbetreut.at

ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ГРУПИ/ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ГРУПИ

БУРГЕНЛАНД
Ing. Mag. Harald Zumpf

КАРИНТИЯ
KommR Irene Mitterbacher

ДОЛНА АВСТРИЯ
Robert Pozdena

ГОРНА АВСТРИЯ
KommR Mag. Dr. Viktoria Tischler

ЗАЛЦБУРГ
Eva Hochstrasser

ЩИРИЯ
Andreas Herz, MSc

ТИРОЛ
Bernhard Moritz, MSc

ФОРАРЛБЕРГ
Monika Frick, MSc

ВИЕНА
Mag. Harald Janisch

Daheim betreut Award

В присъствието на многобройни почетни гости и под аплодисментите на публиката на 14 март 2024 г. на церемония в Palais Ferstel във Виена 18 самонаети лични асистенти, по двама от всяка от деветте федерални провинции на Австрия, получиха наградата „Daheim betreut Award“. Тези 18 победители не получиха само символично признание, тъй като отличието включваше и известна материална награда. Наградата „Daheim betreut Award“ е учредена от Асоциацията за лични консултации и грижи към Австрийската федерална стопанска камара. Това е знак за огромното значение, което самонаетите лични асистенти имат за грижата за застаряващото ни население. И като жест на признателност към работещите в Австрия около 60 000 лични асистенти, които денонощно се грижат за хората, желаещи да изживеят достойно старините си в рамките на собствените си четири стени. Инициативата беше приета толкова добре, че ще бъде продължена. До 31 декември 2024 г. асистираните лица, техните семейства, роднини или приятели все още могат да номинират „своите“ лични асистенти за второто издание на наградата „Daheim betreut Award“ – като специална благодарност за тяхната съпричастност и ангажираност!

Bernhard Moritz, MSc
Председател на професионалните групи

Andreas Herz
Андреас Херц, магистър на науките

Уважение и признателност

Наградата „Daheim betreut Award“, за която стотици самонаети лични асистенти тази година са били или предстои да бъдат номинирани – от тези, за които те се грижат с толкова обич и надеждност, от техните роднини или от приятели и съседи, които забелязват колко много правят те за хората, за които полагат грижи – е нещо повече от знак на признателност. Наградите също така имат за цел да повишат осведомеността за това колко важни са услугите на самонаетите лични асистенти, работещи в Австрия, които полагат грижи за хиляди австрийци, които вече не могат да се справят сами с всичко в живота си. Хората, които искат да изживеят достойно старините си в рамките на собствените си четири стени колкото е възможно по-дълго, но за целта се нуждаят от денонощни грижи. Значението на услугите на самонаетите асистенти ще се увеличава още повече с оглед на драматичното застаряване на населението. Добре би било да проявим уважение и признателност към тези, които предоставят тази услуга на нашето население по компетентен и надежден начин. Пожелавам на всички – и особено на тези от вас, които прекарват Коледа далеч от близките си – весела Коледа и щастлива и успешна 2025 година.

НАГРАДА ЗА ДОМАШНИ ГРИЖИ ЗА 2025 ГОДИНА КАНДИДАТСТВАЙТЕ ОЩЕ СЕГА!

Емпатията, търпението, гъвкавостта, надеждността, съпричастността, работата в екип, надеждността и грижата за себе си са само няколко, но много важни атрибути за осигуряване на надеждна грижа и подкрепа за хората в различни житейски ситуации.

Броят на хората, за които трябва да се полагат грижи в Австрия, се е увеличил през последните години и ситуацията изисква създаването на надеждна система от независими услуги за грижи.

Те варират от конкретна или временна помощ до цялостни услуги за грижи за по-продължителни времеви периоди и цикли на грижи. Те покриват гъвкав и съобразен с нуждите широк спектър от изисквания и потребности.

Асоциацията за лични консултации и грижи на Австрийската федерална икономическа камара може не само да представлява интересите на лицата, полагащи грижи, но и да има за цел да привлече вниманието към високата социално-политическа значимост и актуалност на полагането на грижи.

С инициативата „Награда за домашни грижи“ тези, без които много хора в Австрия не биха могли да се справят с живота и ежедневието си, са изведени на преден план.

НАГРАДА ЗА ДОМАШНИ ГРИЖИ

С полагането на грижи дамите и господата, упражняващи самостоятелна дейност, предоставят невероятно ценна услуга на хората и по този начин на обществото като цяло. Услуга, която ги прави опора и стълб на нашето общество, но която се случва в тишина.

За вашите неуморни усилия и готовност да помогнете трябва и ще получите благодарност. Време е да поканим тези хора на сцената и да им кажем „Благодаря!“ и по този начин да се повиши обществената осведоменост за важноста на тяхната работа.

- Кой може да бъде номиниран?**
Всички лица, полагащи грижи, които упражняват самостоятелна дейност.
- Кой може да номинира?**
Всеки може да номинира! Изключени са самономинациите.
- Какво трябва да напишете в номинацията?**
Разбира се, името на номинираното лице; как можем да се свържем с вас или номинираното лице и причината, поради която точно лицето, което номинирате, трябва да спечели наградата „Награда за домашни грижи“.
- Как можете да номинирате?**
Номинациите могат да се подават онлайн на www.daheimbetreut.at, по имейл на pb-award@wko.at или по пощата на адрес: Fachverband Personenberatung und Personenbetreuung
Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Виена

Молим за вашето разбиране, че в оценката могат да се включват **само номинации на немски език.**

КРАЕН СРОК: вторник, 31 декември 2024 г.

КАК МОЖЕ ДА СПЕЧЕЛИТЕ И КАКВИ СА НАГРАДИТЕ?

От всички номинации журито избира двама победители от всяка федерална провинция. Като част от празнично събитие в четвъртък, 3 април 2025 г., във Виена победителите ще бъдат почетени с наградата „Награда за домашни грижи“ от Асоциацията за лични консултации и грижи и ще получат парична награда.

Очакваме с нетърпение много номинации и вече днес една красива и незабравима церемония, защото полагането на грижи е изкуството да се докоснат сърцата, да се подобрят животът и да се направи ежедневието малко по-светло за другите.

ВСЕ ОЩЕ НЕ Е НАПЪЛНО
ИЗЯСНЕНО ЗАЩО ХОРАТА
СТРАДАТ ОТ ХРАНИТЕЛНИ
АЛЕРГИИ. ГЕНЕТИЧНАТА
ПРЕДРАЗПОЛОЖЕНОСТ ВЕ-
РОЯТНО ИГРАЕ СРАВНИТЕЛ-
НО ВАЖНА РОЛЯ.

ХРАНИТЕЛНА АЛЕРГИЯ

Хранителните алергии не са шега работа. В екстремни случаи „анафилактичната реакция“, предизвикана от хранителен алерген, може да бъде дори животозастрашаваща. Но какво представлява хранителната алергия, какво я причинява и какво трябва да знаем, ако самите ние имаме или се грижим за човек с хранителна алергия?

Сърбеж и подуване на устните, устата и гърлото; обриви, зачервяване и сърбеж по кожата; сълзене и зачервяване на очите; ринит, кашлица, хрипове и дори недостиг на въздух; гадене, метеоризъм, диария, възпаление на стомашно-чревния тракт; умора и замаяност – всичко това може да представляват симптоми на хранителна алергия. А в най-лошия случай контактът с алергени в храната може да доведе до животозастрашаващ

анафилактичен шок, който изисква незабавна спешна медицинска помощ поради учестено сърцебиене, спадане на кръвното налягане и загуба на съзнание.

Хранителните алергии се основават на прекомерен имунен отговор към безвредни протеини, съдържащи се в храната. Тялото първо образува антитела срещу предполагаемите вредни компоненти на храната. В случай на повторен контакт се появява прекомерна имунна реакция: освободените в процеса възпалителни вещества в крайна сметка предизвикват алергичната реакция.

Все още не е напълно изяснено защо хората страдат от хранителни алергии. Генетичната предразположеност вероятно играе сравнително важна роля. Според една разпространена теория е възможно също така прекалената хигиена да „потиска“ имунната система още от бебешка възраст и от своя страна да предизвиква прекомерни реакции към алергени, които всъщност са безвредни. Въпреки това факторите на околната среда (като токсини от околната среда), приемът на антибиотици или увреждането на чревната флора също могат да допринесат за развитието на хранителна алергия. Хранителните алергии могат да се проявят още в детството, но да станат

забележими едва в по-напреднала възраст. Като цяло обаче „само“ около 4% от хората страдат от хранителни алергии.

Алергичните реакции могат да бъдат предизвикани от различни храни. Най-честите виновници са зеленчуците (напр. целина, соя, домати), плодовете (напр. ябълки), ядките (напр. фъстъци, орехи) и бадемите, млякото и млечните продукти, пилешките протеини (яйца), рибата, ракообразните и мекотелите (миди), но също така месото и подправките. Алергиите към ядки са сред най-агресивните хранителни алергии. Дори най-малките количества могат да предизвикат сериозни и животозастрашаващи реакции, ако не се лекуват.

Хранителните алергии се диагностицират след консултация с лекар с помощта на различни тестове.

Най-ефективното „лечение“ на хранителните алергии е да се избягва консумацията на храните, които ги предизвикват. За повечето хранителни алергии обаче не са налични специфични имунотерапии (като хипосенсибилизация) със съответния ефект.

Ако хората вече са имали тежки алергични реакции (например при алергии към ядки), те винаги трябва да имат под ръка комплект за спешни случаи. Комплектът за спешна помощ при тежки алергични реакции съдържа адреналинов автоинжектор (адреналинова писалка), който може да се използва за незабавно поставяне на животоспасяваща инжекция с адреналин на засегнатите. Едновременно с това трябва да се задейства веригата за оказване на спешна помощ (спасяване чрез набиране на 144). Придружаващите лица и личните асистенти трябва да бъдат информирани за правилното поведение в такива случаи и да бъдат обучени да вземат необходимите мерки.

АЛЕРГИЯ ИЛИ НЕПОНОСИМОСТ?

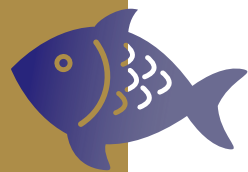
За разлика от хранителните алергии, много по-често срещаните несъвместимости („непоносимост“) не са реакция на имунната система. При хранителната непоносимост някои компоненти на храната не се усвояват или се усвояват недостатъчно. Често срещани са непоносимостта към фруктоза (плодова захар), лактоза (млечна захар) и хистамин. Особен случай е целиакията – автоимунно заболяване, причинено от непоносимост към глутен. Глутенът е протеиново вещество, което се съдържа в пшеницата, ръжта и ечемика.

ЕТИКЕТИРАНЕ НА АЛЕРГЕНИТЕ

В Европейския съюз (ЕС) най-често срещаните 14 алергена (причинители на алергии) трябва да бъдат етикетирани – за храните в търговията на дребно (върху опаковката или в открити стоки) и за храните в заведенията за обществено хранене (например в менюто). Ако наименованието на продукта вече съдържа алергена (напр. „мляко“, „млечен шейк“), не се изисква отделно етикетирание.

A	глутен
B	ракообразни
C	яйца от домашни птици
D	риба
E	фъстъци
F	соя
G	мляко от бозайници
H	черупкови плодове
L	целина
M	горчица
N	сусамово семе
O	серен оксид и сулфити
P	лупини
R	мекотели

Типично за
Австрия

АВСТРИЙСКАТА ЛЮБОВ КЪМ ТИТЛИТЕ

Част
1

Виенски шницел, ледерхозен и подобни? Какво е характерно за Австрия и нейните жители – австрийците? Какво забелязват чужденците и какво трябва да знаем, когато се срещнем с коренното население на алпийската република?

Част 1: австрийците и техните титли.

Австрийците обичат титлите си – поне тези, които имат една (или повече). Има магистри, лекари, дипломирани инженери, инженери, търговски съветници, съдебни съветници и професори, висши съветници по образованието, висши училищни съветници, висши медицински съветници, съветници по икономиката и правителствени съветници. Има съвети за планините, съвети за горите, сградни съвети и артисти в камерни

спектакли. Има инспектори, старши инспектори, контролори и специализирани инспектори, и много други. И разбира се, всички тези титли са налични и в женски вариант: жените лекари, жените инженери, жените търговски съветници, жените съдебни съветници... Освен това има и всички чинове в силите за сигурност, т.е. полицията, австрийските въоръжени сили и различните организации за спешна помощ, като напри-

мер спасителните и противопожарните служби. И това далеч не е всичко. Стотици наименования превръщат Австрия в истински Ел Дорадо на титлите.

Титлите имат различна обосновка: грубо казано, това са академични звания, които документират дадена степен; официални титли, звания и длъжности, които обозначават определени функции, длъжности и рангове в държавната администрация; или т.нар. професионални титли, които се присъждат от държавата на почетна основа за дългогодишна заслужена професионална дейност; но също така и наименования, които се присъждат в организации, корпорации или асоциации.

АВСТРИЙЦИТЕ ЧЕСТО (НАЙ-МАЛКОТО) СА ОСМИВАНИ ОТ ДРУГИТЕ ЗАРАДИ ТОВА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТИТЛИ, А ПОНЯКОГА СЪЩО СА ПОСРЕЩАНИ С УЧУДВАНЕ ИЛИ ПОДИГРАВКА.

Във всеки случай много австрийци все още отдават особено значение на това да се обръщат към тях не само с името, но и с титлата им – дори при ежедневни срещи и въпроси. Например все още не е необичайно (особено сред по-възрастните и държащи на официалностите хора) дори съседите да се обръщат един към друг с „господин доктор“, „господин инженер“ или „господин съветник“ и да го правят постоянно. Някои от тези хора биха сметнали за пренебрежение или обида, ако титлата бъде „забравена“, когато се обръщат към тях. И често дори тези, които не се интересуват от нея, трудно могат да избегнат

австрийския „Titelitis“ (прекомерен ентузиазъм за академични титли). Например в лекарския кабинет или в държавните учреждения почти винаги ще ви наричат с академичната ви степен или с други титли. А когато хората се запознават помежду си, това обикновено става чрез титлата.

Титлите съпътстват своите носители от табелката на вратата до надгробната плоча. Имаше и все още има някои странности: До неотдавна беше съвсем обичайно съпругите без титли на хора с титли да бъдат поздравявани на обществени места с титлата на съпруга си, но обратното не е толкова често срещано. В надписите на надгробните плочи в гробищата, особено в градовете, срещаме съпругите на генерал-майори, придворни съветници, медицински съветници и т.н.

И още нещо: титлите служеха на притежателите си и за „отваряне на врати“. Макар и да не е законово регламентирано, но е често срещано: много неща са по-лесни с повече или по-малко впечатляваща титла.

Има много дискусии относно причините за тази мания по титлите. Корените ѝ вероятно водят началото си от Хабсбургската монархия. Австрийците често (най-малкото) са осмивани от другите заради това използване на титли, а понякога също са посрещани с учудване или подигравка. Но повечето хора с външна преценка съветват и това: внимавайте, титлите не са шега работа в Австрия.

Бързо информиране: ВИТАМИН D

Особено важно през зимата: витамин D, „слънчевият витамин“. Ето кратко обобщение защо е необходим на организма, какво може да причини недостигът на му и откъде си набавяме витамин D.

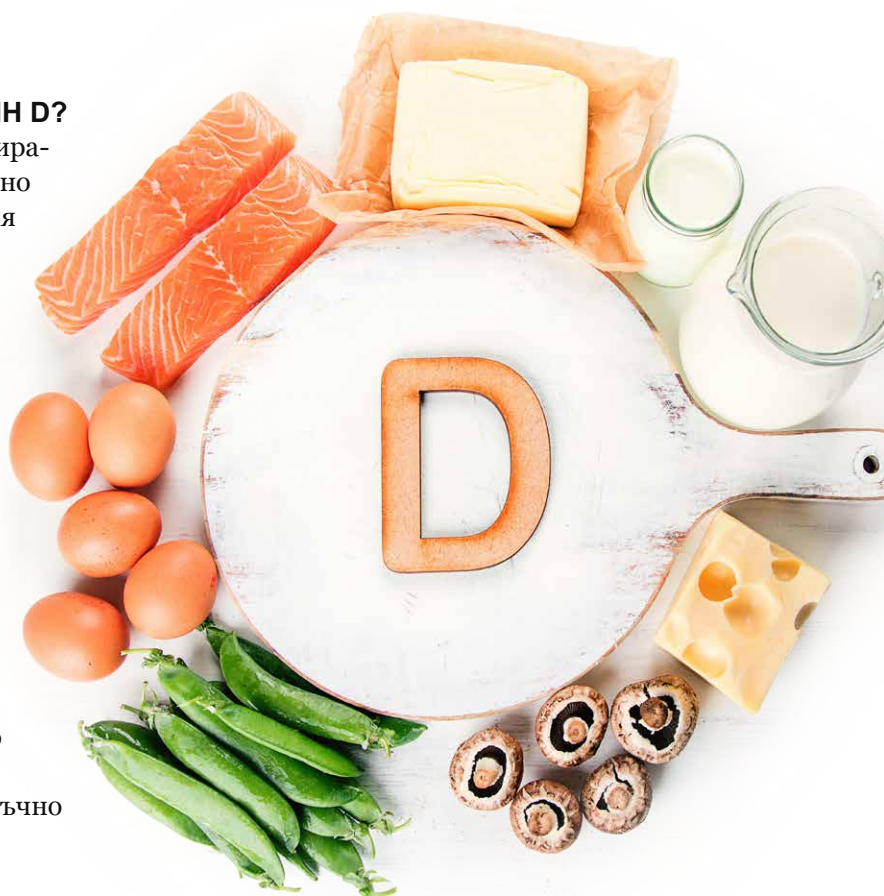
ЗАЩО ТЯЛОТО СЕ НУЖДАЕ ОТ ВИТАМИН D?

Витамин D има незаменим принос за формирането на костите и метаболизма. По-специално витамин D подпомага усвояването на калция и фосфата от червата и навлизането им в костите. По този начин витамин D допринася за здравината и здравето на костите. Това е доказано. Витамин D участва и в други метаболитни процеси, като например образуването на протеини и контрола на гените.

Освен това са изследвани и други функции на витамин D: например укрепване на имунната система, укрепване на мускулите, защитен ефект върху нервните клетки, положителен ефект върху сърдечносъдовата система, превантивен ефект срещу различни заболявания, включително и рак, както и положително влияние върху психиката. Понастоящем обаче няма достатъчно научни доказателства за това.

КАКВИ СА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ НЕДОСТИГА НА ВИТАМИН D?

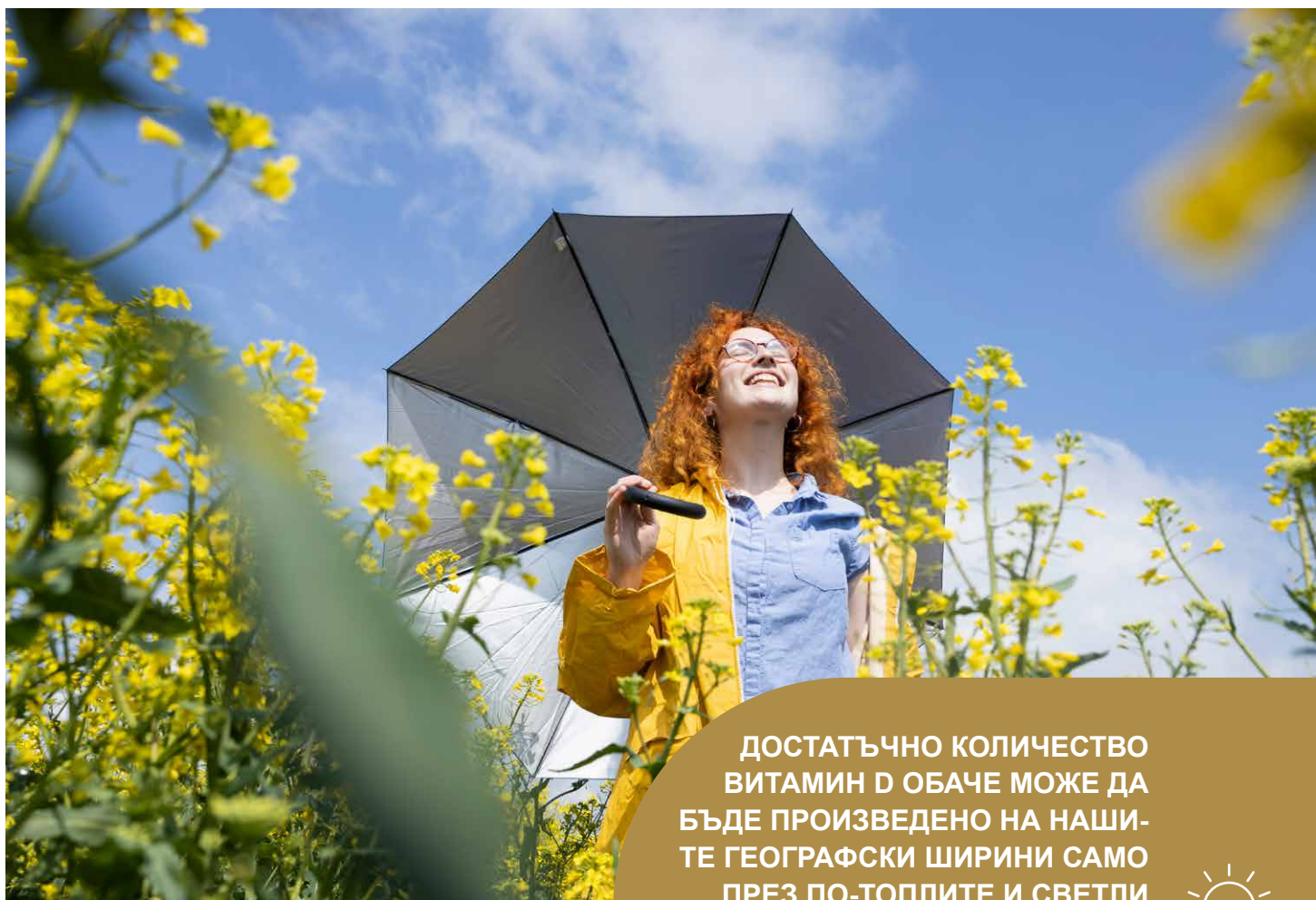
Хроничният недостиг на витамини може да има отрицателно въздействие върху здравето на костите. Това може да доведе до декалцификация и омекване на костите. При кърмачетата и малките деца този дефицит може да доведе до рахит. При възрастните това може да доведе до деформация на опорните кости, болки в костите, мускулна слабост и липса на сила. Съществува риск от остеопороза, особено в по-напреднала възраст. Остеопорозата води до намаляване на костната маса, влошаване на качеството на костната тъкан и оттам до по-ниска устойчивост на костите на счупване, което значително увеличава риска от фрактури.

ОТКЪДЕ ТЯЛОТО ПОЛУЧАВА НЕОБХОДИМИЯ МУ ВИТАМИН D?

Само малка част (около 10-20%) от необходимия витамин D може да се набави в организма чрез храната, ако изобщо си набавя. Съответните количества от витамина се съдържат само в няколко храни, като например в мазните морски риби, в някои карантии и ядливи гъби, както и в яйцата. По-голямата част от този важен витамин се образува в кожата под въздействието на UV-B компонентите на слънчевата светлина. Въпреки това, тъй като именно този UV-B компонент на слънчевата светлина не прониква през стъклото, е необходимо да прекарвате времето си на открити

ДОСТАТЪЧНО КОЛИЧЕСТВО ВИТАМИН D ОБАЧЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ПРОИЗВЕДЕНО НА НАШИТЕ ГЕОГРАФСКИ ШИРИНИ САМО ПРЕЗ ПО-ТОПЛИТЕ И СВЕТЛИ СЕЗОНИ ПРЕЗ ГОДИНАТА, ПРИБЛ. ОТ МАРТ ДО ОКТОМВРИ. ПРЕЗ ЗИМАТА ОБАЧЕ СЪЩЕСТВУВА РИСК ОТ НЕДОСТИГ НА ВИТАМИН D.

то и да излагате на директна светлина по-голяма площ от кожата (лице, ръце и др.). Достатъчно количество витамин D обаче може да бъде произведено на нашите географски ширини само през по-топлиите и светли сезони през годината, припл. от март до октомври. През зимата обаче съществува риск от недостиг на витамин D. Особено застрашени са хората, които рядко прекарват време на открито, тъй като са неподвижни, хронично болни или се нуждаят от грижи.

КАКВИ СА РАЗЛИЧНИТЕ НАЧИНИ, ПО КОИТО ДА СИ НАБАВИМ ДОСТАТЪЧНО ВИТАМИН D?

Дори през студения сезон, ако е възможно, излагайте лицето, ръцете и дланите си на слънце няколко пъти седмично (поне два-три пъти). Винаги нанасяйте слънцезащитен крем при продължително излагане на слънце! Възможно е също така да си набавите витамин D с хранителни добавки, ако е диагностициран недостиг. Най-добре е да се консултирате с фармацевт или с лекар. Нивото на витамин D може да се определи в повечето аптеки или в лекарския кабинет след малко убождане за кръвна проба от върха на пръста.

Внимание: никакъв случай не трябва да се приемат добавки с витамин D в неконтролирани количества без диагностицирана нужда и без консултация със специалист. Въпреки че предозирането с витамин D е рядко срещано и малко вероятно, това може да доведе до повишено отделяне на урина, гадене, повръщане и в крайна сметка до камъни в бъбреците поради повишеното ниво на калций в кръвта – в крайни случаи дори до бъбречна недостатъчност и смърт.

Профили на хранителни
продукти:

Кафе

Храна, деликатес, лекарство? Или дори наркотик? Каква роля играе кафето за нашия организъм и трябва ли да се притесняваме за здравето си, ако сутрин си позволяваме чаша или две от черното злато?

За много хора – включително и за по-възрастните – ежедневната чаша кафе, например сутрин по време на закуска, е обичан и незаменим ритуал. Съществуват многобройни проучвания за въздействието на консумацията на кафе върху здравето. Едва ли е възможно от това да се извлекат общоприети препоръки. Индивидуалните предпоставки при хората са твърде различни, например по отношение на възраст, физическо състояние или заболявания. Съществува обаче относителен консенсус, че консумацията на малки количества кафе (1 до 2 чаши дневно) като цяло е безвредна за здрави възрастни.

КОФЕИН

Подобни въпроси предизвиква именно кофеинът, съдържащ се в напитката, приготвена от печени и смлени зърна кафе. Кофеинът е основната активна съставка на кафето, освен ако не е премахнат („безкофеиново кафе“). От химична гледна точка кофеинът е алкалоид. А кофеинът се определя като стимулант. Това означава, че кофеинът има стимулиращ ефект върху организма. В края на краищата, повечето хора свързват точно това с консумацията на кафе. Кафето съдържа и антиоксиданти, които могат да предпазят тялото от така наречените „свободни радикали“, които са метаболитни продукти, увреждащи клетките.

ПОЛОЖИТЕЛНО

В допълнение към ободряващия ефект на кафето се твърди, че то има и следните положителни ефекти: счита се, че умерената консумация на кафе има положителен ефект върху някои органи, като белите дробове и черния дроб. Проучванията твърдят, че редовната и умерена консумация на кафе в продължение на десетилетия може да намали риска от сърдечносъдови заболявания, диабет тип 2, някои видове рак и болестта на Паркинсон.

Съществуват дори проучвания, според които хората, които редовно консумират кафе, по-рядко развиват деменция. НО: Други проучвания пък показват, че високата консумация на кафе ускорява влошаването на когнитивните способности в хода на деменцията.

ОТРИЦАТЕЛНО

Възможните отрицателни странични ефекти от (прекомерната) консумация на кафе включват влошено качество и нарушения на съня, повишено кръвно налягане (макар и само в краткосрочен план), стомашно-чревни оплаквания като киселини, както и нервност. Влошеният прием на калций, причинен от кофеина, може също и да увеличи риска от загуба на костна маса (остеопороза). Съществуват обаче и проучвания, които твърдят обратното.

Нашето обобщение: Кафето не е нито чудодеен лек, нито опасен патоген, при условие че се пие в „разумни“, умерени количества. Въпреки това е по-добре хората, които страдат от остеоартроза, да не пият кафе с кофеин. Хората с високи нива на холестерол или стомашно-чревни проблеми също трябва да бъдат внимателни. При всички случаи по-малкото е повече. Както и да е, нищо не пречи да изпиете една-две чаши кафе.

ВЯРНО ИЛИ НЕВЯРНО?

Твърдението, че кафето дехидратира прекомерно организма, вече е научно опровергано. Разликата между консумацията на вода и кафе е незначителна. Бъбречната функция се повишава само за кратко време, което едва ли е съществено. Въпреки това кафето не се препоръчва като средство за утоляване на жаждата поради разнообразните му други въздействия; водата определено е по-подходяща за тази цел.

австрийски специалитети с кафе

Ето някои напитки с кафе, които са типични за австрийската и виенската култура, свързана с кафето.

Меланж: съотношението между кафе и мляко е 50:50

Виенски меланж: отношението между кафе и мляко е 50:50, допълва се с млечна пяна

Дълго: късо черно кафе, допълнено със същото количество гореща вода

Късо черно: обикновено еспreso в малка чаша

Голямо черно: двойно еспreso в голяма чаша

Късо кафяво: обикновено еспreso с мляко или сметана в малка чаша

Голямо кафяво: двойно еспreso с мляко или сметана в голяма чаша

(www.austria.info)

Рецепта

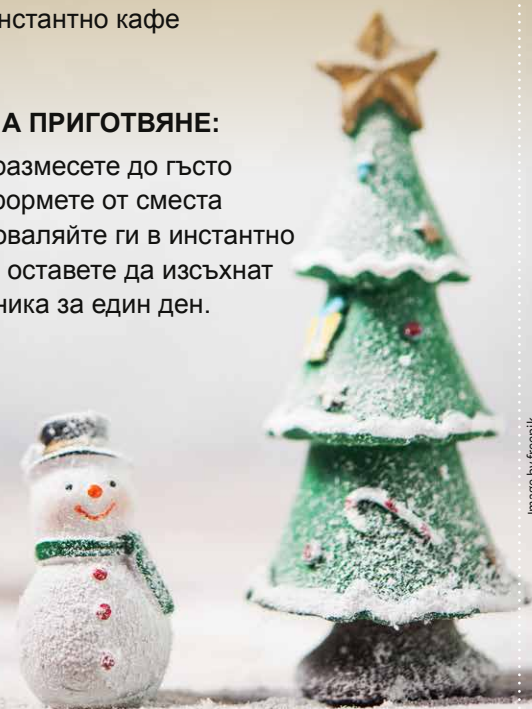
Топчета от кафе

СЪСТАВКИ

- 1 плочка полусладък шоколад
- 70 g пудра захар, австрийска Пудра захар
- 50 g смлени лешници
- 10 g масло
- 1 с.л. сметана
- 1 ч.л. инстантно кафе

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ:

бъркане размесете до гъсто тесто. Оформете от сместа топчета, оваляйте ги в инстантно кафе и ги оставете да изсъхнат в хладилника за един ден.

www.kochbar.de

KONTAKT

BURGENLAND

Robert-Graf-Platz 1
7000 Eisenstadt
T 05/90907-3140
F 05/90907-3115
E marlene.wiedenhofer@wkbgl.at
<http://www.wko.at/branchen/b/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/start.html>

KÄRNTEN

Europaplatz 1
9021 Klagenfurt am Wörthersee
T 05 90 90 4 160
F 05 90 904 164
E innungsgruppe7@wkk.or.at
<https://www.wko.at/ktn/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/start>

NIEDERÖSTERREICH

Wirtschaftskammer-Platz 1
3100 St. Pölten
T +43 2742 851-19190
F +43 2742 851-19199
E dienstleister.gesundheit@wknoe.at
<http://www.wko.at/noe/personenberatung-personenbetreuung>

OBERÖSTERREICH

Hessenplatz 3
4020 Linz
T 05/90909-4145
F 05/90909-4149
E pb@wkooe.at
<https://www.wko.at/ooe/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/start>

SALZBURG

Julius-Raab-Platz 1
5027 Salzburg
T 0662 8888 279
F 0662 8888 679279
E personenbetreuung@wks.at
<http://wko.at/sbg/lsbundpb>

STEIERMARK

Körbnergasse 111-113
8010 Graz
T 0316/601-530
F 0316/601-424
E dienstleister@wkstmk.at
<http://www.betreuung-stmk.at>

TIROL

Wilhelm-Greil-Straße 7
6020 Innsbruck
T 05 90 90 5-1284
F 05 90 90 5-51284
E personenbetreuung@wktirol.at
<https://www.wko.at/tirol/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/start>

VORARLBERG

Wichnergasse 9
6800 Feldkirch
T 05522/305-279
F 05522/305-143
E Beratung@wkv.at
<https://www.wko.at/vlbg/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/start>

WIEN

Straße der Wiener Wirtschaft 1
1020 Wien
T +43 1 514 50 2302
F 01 514 50 92302
E personenberatung@wkw.at
<http://www.wko.at/wien/personenberatung>

IMPRESSUM

Herausgeber und Medieninhaber: Wirtschaftskammer Österreich
Fachverband Personenberatung und Personenbetreuung
Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Wien
Text: Dr. Wolfgang Wildner
Design: DI (FH) Irene Fauland, kreativnetzwerk.at
Übersetzung: Institut für Internationale Übersetzungen
Druck: Druckhaus Thalerhof GesmbH
Fotos: Adobe Stock & Pexels.com

